

การแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนไทยประยุกต์

พระบรมครูด้าน การแพทย์แผนโบราณ ตั้งแต่สมัยพุทธกาล

พระบรมครูแพทย์ชีวกโกมารภัจจ์

บทนำ

เนื่องจากประเทศไทยมีการแพทย์แผนปัจจุบันเป็นการแพทย์กระแสหลัก ดังนั้น การแพทย์อื่นๆ แม้แต่การแพทย์แผนไทยจึงถูกจัดว่าเป็นการแพทย์ทางเลือก แต่ก็นับว่าเป็นประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง และใช้เป็นเวชศาสตร์ป้องกัน รวมทั้งเวชศาสตร์ครอบครัวได้

การแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนโบราณ เป็นการดูแลสุขภาพทั้งสภาวะปกติ และสภาวะที่ผิดปกติ (เป็นโรค) โดยใช้ทฤษฎีความสมดุลของธาตุต่าง ๆ ในร่างกาย มาอธิบาย โดยผสมผสานภูมิปัญญาจากอินเดีย พุทธศาสนา และองค์ความรู้ที่พัฒนาขึ้น

การแพทย์แผนไทยใช้สมุนไพรที่มีในประเทศไทยเป็นหลัก จึงเป็นการนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับการดูแลสุขภาพในระดับบุคคล ถ้าคนไทยทุกคนมีสุขภาพดีด้วยสมุนไพรไทยจะช่วยลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศได้ จึงเท่ากับได้ช่วยชาติในทางอ้อม

ประวัติการแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทย เป็นวิชาชีพหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของคนไทย ที่มีความสำคัญและอยู่คู่กับสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต ซึ่งมีความเฉพาะในสังคมไทย เป็นการแพทย์ที่อาศัยความรู้และภูมิปัญญาของคนไทยที่ได้ทดลอง ปฏิบัติจริงแล้วได้ผล แล้วจึงสะสมถ่ายทอดสืบต่อกันมา การแพทย์แผนไทยมีประวัติและวิวัฒนาการควบคู่กันกับการมีประวัติศาสตร์ของชาติไทย มีหลักฐานปรากฏให้เห็นในทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่ก่อนอาณาจักรสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

ประวัติความเป็นมาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

ศาสตราจารย์นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ ประมาจารย์ท่านหนึ่งของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเห็นความสำคัญของการแพทย์แผนไทย ได้อุทิศตนด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละเพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทย ที่สำคัญคือได้วางปรัชญาซึ่งนับเป็นรากฐานในการพัฒนาการแพทย์แผนไทยยุคใหม่ เรียกว่า การแพทย์แผนไทยประยุกต์ คือการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์เข้ามาประยุกต์เพื่ออธิบายและ/หรือพัฒนาการแพทย์แผนไทย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์
ท่านผู้ริเริ่มการพัฒนาการแพทย์แผนไทยอย่างมีระบบ
โดยผนวกความรู้ทางวิทยาศาสตร์เข้าไปเพื่อความกระจ่างและถูกต้อง

การจัดการเรียนการสอนสาขาการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์แผนไทยประยุกต์

ในปัจจุบัน มีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตในสาขาการแพทย์แผนไทยมากขึ้น ซึ่งการแพทย์แผนไทยกับการแพทย์แผนไทยประยุกต์ นั้นมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันพอสมควร อย่างไรก็ตามทั้งแพทย์แผนไทยและแพทย์แผนไทยประยุกต์ ต้องสอบใบประกอบโรคศิลป์เช่นกัน แต่ขึ้นทะเบียนกันคนละประเภทกัน

สถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทย

ที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทย มีดังนี้

1. วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย
2. คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต
3. คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสกลนคร)
5. วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี
6. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
7. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
8. สถาบันวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทย

ที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทย มีดังนี้

9. การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา
10. วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง
11. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
12. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี
13. วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก
นนทบุรี
14. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
15. คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
16. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรี
วิชัย

สถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทย มีดังนี้

1. คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา
6. วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7. วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
8. สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
9. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
10. วิทยาลัยนานาชาติ พระนคร มรภ.พระนคร (กำลังขอดำเนินการรับรอง)

หลักและวิธีการรักษาโรคของแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทยเป็นการแพทย์แบบองค์รวม มีการรักษาแบบธรรมชาติบำบัดหลากหลายวิธี อาทิ การรักษาด้วยการนวด กดจุด อบ ประคบสมุนไพร การใช้ยาสมุนไพรเพื่อรักษาเสริมสร้าง และบำรุงสิ่งที่ร่างกายขาด เช่น บำรุงโลหิต, บำรุงกระดูก, บำรุงธาตุ และบำรุงหัวใจ ฯลฯ การใช้อาหารหรือยาสมุนไพร รักษาและป้องกันโรคต่าง ๆ ซึ่งแต่ละวิธีมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพต่างๆ กัน

หลักและวิธีการรักษาโรคของแพทย์แผนไทย

การนวดแผนไทย

เป็นการนวดเพื่อบำบัดโรคต่าง ๆ ซึ่งให้ประโยชน์ต่าง ๆ กับร่างกายดังนี้

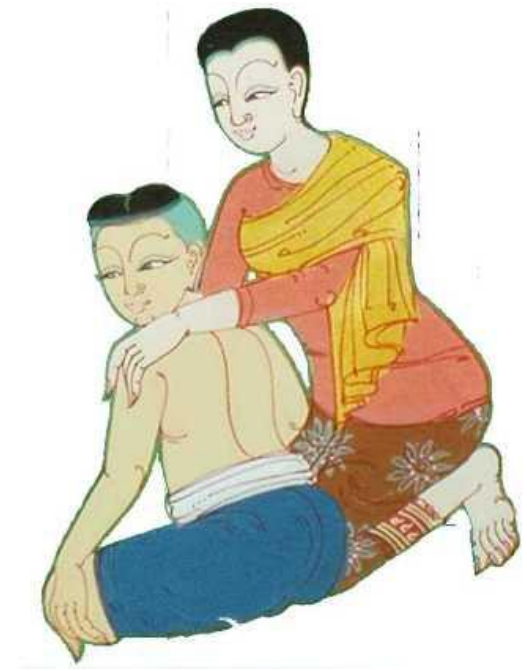
ลดอาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ

ลดการติดขัดของข้อต่อกระดูก

ช่วยกระตุ้นกล้ามเนื้อที่อ่อนแรงให้แข็งแรง

ลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ

ช่วยเพิ่มการหมุนเวียนของโลหิตในร่างกาย

การประคบสมุนไพร

โดยการใช้สมุนไพรที่มีคุณสมบัติต่อกล้ามเนื้อ และหลอดเลือด เช่น
ไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ มะกรูด และการบูร แล้วนำมาประคบ
ประโยชน์ที่ได้รับคือ

ช่วยให้เนื้อเยื่อพังผืดยืดตัวออก

ลดการติดขัดของข้อต่อบริเวณที่ประคบ

ลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ

บรรเทาอาการปวดเมื่อย

<http://www.manager.co.th/>

“ลูกประคบ” คือสิ่งที่เกิดจากภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ
ที่ใช้พืชสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาใช้ในการรักษา
หรือเพื่อช่วยในการไหลเวียนของโลหิต

<http://www.samunpri.com/?p=5346>

การอบสมุนไพร

โดยวิธีอบไอน้ำที่ได้จากการต้มสมุนไพร เป็นวิธี
บำบัดรักษาอย่างหนึ่ง ซึ่งมีประโยชน์ต่อผิวหนัง
กล้ามเนื้อ และมดลูก เช่น

ช่วยชำระล้าง และขับของเสียออกจาก
ร่างกายทางผิวหนัง

ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และเส้นเอ็น

ช่วยบำรุงผิวพรรณ บรรเทาอาการคัน
รักษาผดผื่น

กระตุ้นการหมุนเวียนโลหิต ช่วยบรรเทา
อาการบวมแก้เหน็บชา

ช่วยให้หญิงหลังคลอดบุตร มดลูกแห้ง
และมดลูกเข้าอู่ได้เร็วขึ้น

[http://tippajarn.blogspot.com/
2012/02/2-steam-sauna-
steam-10.html](http://tippajarn.blogspot.com/2012/02/2-steam-sauna-steam-10.html)

ข้อห้ามในการอบสมุนไพร

1. มีไข้สูง
2. โรคติดต่อร้ายแรง
3. โรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ หอบหืดระยะรุนแรง ลมชัก
4. สตรีขณะมีประจำเดือน
5. มีการอักเสบจากบาดแผลเปิดและแผลปิด
6. อ่อนเพลีย อดอาหาร อดนอน หลังรับประทานยาใหม่
7. ปวดศีรษะ ชนิดเวียนศีรษะ และคลื่นไส้

การอยู่ไฟ

สำหรับคุณแม่หลังคลอด ให้ประโยชน์ดังนี้

ช่วยขับของเสีย (น้ำคาวปลา) ทำให้มดลูกแห้งและเข้าอู่เร็วขึ้น

บรรเทาอาการปวดท้อง (ปวดมดลูก)

ช่วยลดเชื้อโรคที่จะทำให้มดลูกอักเสบจากน้ำคาวปลา

ช่วยให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า ผิวพรรณผ่องใส ไม่เจ็บป่วยง่าย

การรักษาด้วยยาสมุนไพร มีประโยชน์ต่อร่างกายคือ

- ใช้เป็นยารักษาโรคเรื้อรังต่าง ๆ
- ใช้สำหรับป้องกันโรค
- ใช้เป็นยาบำรุงเสริมร่างกายเมื่อนำมาใช้เป็นเครื่องเทศจะช่วยเจริญอาหาร ย่อยอาหาร และช่วยในระบบขับถ่าย เช่น ยาวิสมัพยาใหญ่ แก้ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ จุกเสียด สมุนไพรสามารถนำมาใช้เป็นยาภายนอก บำรุงหัวใจแก้ความดันโลหิตสูง ยาแก้ไข้ เช่น ยาจันทน์ลีลา เป็นต้น

ประเด็นของการรักษาด้วยแผนปัจจุบันและแผนไทย

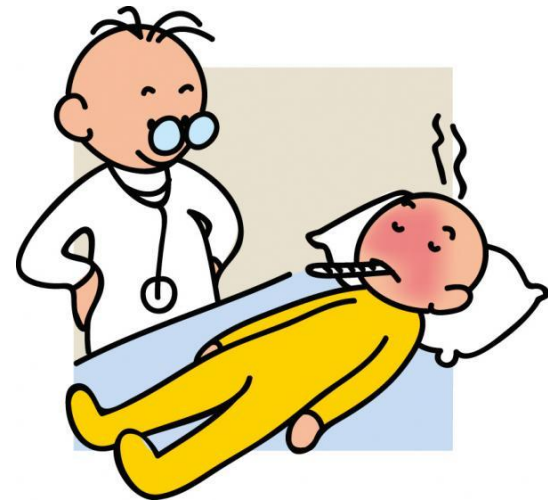
- ปัจจุบัน ยาสมุนไพรทั้งแผนโบราณรูปแบบยาตำรับ และรูปแบบสมุนไพรเดี่ยว ได้รับการคัดเลือกเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติเป็นจำนวน 71 รายการโดยกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเลือกใช้ยาแผนไทยมากขึ้น ประเด็นที่มีข้อสงสัยหรือคำถามที่เกิดขึ้นมีดังนี้
- ยาสมุนไพรไทย มีประสิทธิภาพในการรักษาเทียบกับยาแผนปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร ?
- ยาสมุนไพร หากเป็นยาไทยหรือยาประกอบ ไม่ใช่ยาเดี่ยว จะมีองค์ประกอบของยาหลายอย่าง การรักษา จะเป็นการรักษาให้เกิดความสมดุล ไม่ได้รักษาเฉพาะส่วน หรืออวัยวะเหมือนยาแผนปัจจุบัน จึงเปรียบเทียบกับไม่ได้ อย่างยาต้มเขียวประดานพิษ อาจนำมาใช้รักษาอาการโรคลมชัก แต่เนื่องจากการใช้ยาดังกล่าว อยู่ที่ประสบการณ์และขึ้นกับผู้ป่วยเฉพาะราย การศึกษาทางด้านนี้ไม่มีการบันทึกประวัติเหมือนการแพทย์แผนปัจจุบัน การเปรียบเทียบจึงทำได้ยาก

ประเด็นของการรักษาด้วยแผนปัจจุบันและแผนไทย

หากเป็นการรักษาอาการพื้นฐาน ได้แก่ ท้องเสีย ท้องร่วง ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ โรคผิวหนัง ที่มีประกาศเป็นสมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน 67 ชนิด สามารถใช้รักษาอาการได้เทียบเท่ายาแผนปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีประกาศยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ 71 รายการ สามารถใช้ในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้

<http://guru.sanook.com/5413/>

<http://www.thaigoodview.com/node/47548>

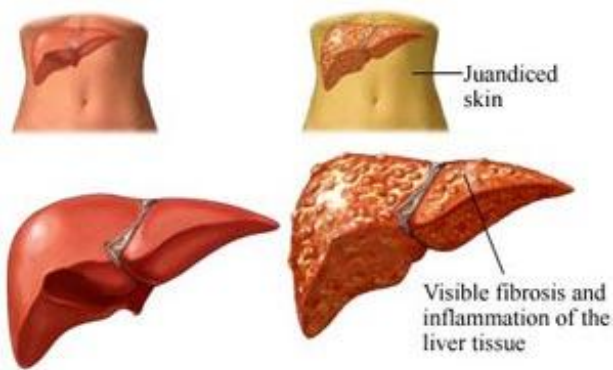
ประเด็นของการรักษาด้วยแผนปัจจุบันและแผนไทย

กรณีโรคเรื้อรัง เช่น มะเร็ง อัมพาต อัมพฤกษ์ โรคลม กล้ามเนื้ออักเสบ หรือ โรคกระดูกและข้อ สมัยก่อนมีการเข้าเฝือก โดยหมอแผนโบราณ เนื่องจาก รพ.มาทีหลัง การรักษาแบบพื้นบ้าน ปัจจุบันนี้ การใช้วิธีประคบ การบำบัด ด้วยสมุนไพร สามารถลดค่าใช้จ่าย การใช้ยาแผนปัจจุบัน ซึ่งทำให้เกิดการ ระคายเคืองกระเพาะได้ นอกจากนี้ การถอนพิษ สารเคมี การได้รับสารพิษ สามารถบำบัด ด้วยการอบไอน้ำ การใช้ยารางจืด และเถาย่านาง บำบัดได้ แต่ ยาแผนปัจจุบัน อาจยังไม่มี การรักษาแบบยาแผนโบราณ

ประเด็นของการรักษาด้วยแผนปัจจุบันและแผนไทย

- อาการและโรคที่ยังต้องอาศัยการแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นการรักษา เพิ่มกำลังใจแก่ผู้ป่วยได้ดีกว่าเช่น การรักษาฟื้นฟูผู้ป่วยติดยาเสพติด โรคมะเร็ง
- นอกจากนี้ อาการที่ไม่อาจเยียวยาด้วยยาฝรั่งได้แก่ โรคลม จាំพวกที่ใช้ยาหอม ยาลม การอยู่ไฟ แบบดั้งเดิม ช่วยให้ผู้ป่วยหายเร็วขึ้น และแข็งแรง

<http://www.siamca.com/knowledge-id328.html>

<http://guru.sanook.com/1556/>

เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อเสีย

ระหว่างการใช้ยาแผนปัจจุบัน ในการรักษาโรค

ข้อดีของการใช้ การแพทย์แผนไทย

1. เป็นการดูแลโดยองค์รวม ยกตัวอย่างการใช้สมุนไพรในสถานพยาบาลที่ภาคอีสาน เป็นการดูแลโดยพระและอาสาสมัคร พยาบาลและแพทย์ ร่วมกับการใช้สมุนไพร โดยใช้กำลังใจและจิตใจที่ดีเข้าร่วมการให้บริการแก่ผู้ป่วย
2. เป็นการรักษาที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย ประหยัดงบประมาณ การเสียดุลของรัฐในการนำเข้ายา
3. สมุนไพรหาได้ในท้องถิ่น ไม่จำเป็นต้องหาซื้อ
4. เป็นการรักษาตามธาตุมากกว่าตามระบบอวัยวะ

เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อเสีย

ระหว่างการใช้ยาแผนปัจจุบัน ในการรักษาโรค

ข้อดีของการใช้ การแพทย์แผนไทย

1. โรคบางชนิด ต้องใช้การแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น โรคหัวใจ
โรคที่ต้องผ่าตัด เช่น ไส้ติ่ง หรืออุบัติเหตุฉุกเฉิน
2. โรคเรื้อรัง ร้ายแรง ที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใช้สมุนไพรรักษาได้
โรคสุนัขบ้ากัด บาดทะยัก
3. การนำมาใช้ ต้องถูกต้อง คือถูกต้น ถูกส่วน ถูกวิธี ถูกขนาด
และถูกโรค บางชนิดเป็นยาที่มีอันตราย
4. ประชาชนที่ด้อยโอกาสเข้าถึงความรู้มักถูกหลอกลวงง่ายใน
เรื่องสรรพคุณของยาแผนโบราณ ที่โฆษณาเกินความจริง

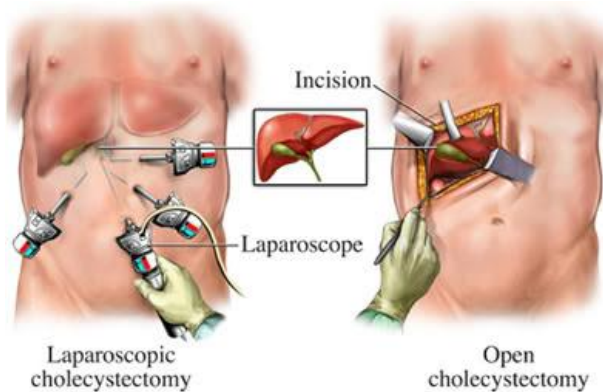

การผ่าตัดไส้ติ่ง

<https://www.gotoknow.org/posts/493808>

โรคประเภไต ที่เหมาะกับการรักษาด้วยยาแผนปัจจุบัน และโรคประเภไตที่เหมาะสมกับยาสมุนไพร

- 1.โรคที่เหมาะกับการรักษาด้วยยาแผนปัจจุบัน ได้แก่โรคที่ใช้การผ่าตัด โรคอุบัติเหตุร้ายแรง
- 2.โรคที่เหมาะกับยาแผนโบราณ คือ โรคที่ยาแผนปัจจุบันรักษาไม่ได้ เช่น มะเร็ง หรือรักษาไม่หาย และอาการไม่สมดุลต่างๆ เช่น ร้อนภายใน หนาวสั่น โรคจากภูมิคุ้มกันต่างๆ ที่ต้องอาศัยอาหารสมุนไพรรักษา

แนวโน้มของการแพทย์แผนไทยและยาสมุนไพร จะมีโอกาสเติบโตได้ มากน้อยแค่ไหน และมี ประสิทธิภาพในการรักษาโรค จนเป็นที่ยอมรับของทั่ว โลกได้หรือไม่อย่างไร

ปัจจุบันทั่วโลกหันมาใช้สมุนไพร ดูแลสุขภาพก่อนเกิดอาการ องค์การ
อนามัยโลก ได้แนะนำให้ใช้ การแพทย์ทั้งสองแผนคู่ขนานกันไปใน
การแพทย์แห่งชาติของแต่ละประเทศ การดูแลก่อนเกิดอาการย่อมดีกว่าเกิด
อาการแล้ว ทั่วโลกได้ส่งเสริมให้มีการแพทย์ดั้งเดิมของแต่ละประเทศ โดยมี
การสนับสนุนเชิงนโยบายจากรัฐ ประการหนึ่งการแพทย์แผนโบราณเป็น
การแพทย์ที่ไม่แพง จึงเหมาะกับสถานการณ์สำหรับประเทศเรา

โอกาสข้างหน้า จะมีการตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศในอาเซียน
คือสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างแผนพื้นบ้าน/
ทางเลือกกับแผนปัจจุบัน เริ่มจากสิ่งดีดีที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ผ่านทางเวที
ต่างๆทั้งด้านสถาบันการศึกษา ภาคประชาชน ท้องถิ่น ด้านการเกษตร
เน้นเป้าหมายร่วมของ 2 แผน คือการทำให้สุขภาพดี เน้นการส่งเสริม
สุขภาพมากกว่าการมุ่งรักษาเท่านั้น จัดสิทธิประโยชน์ด้านหลักประกัน
สุขภาพของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้ง 2 แผน แสดงสาธารณชน ให้เห็น
ความคุ้มค่าของแผนไทย/พื้นบ้าน/ทางเลือก รัฐบาลลดภาระ
งบประมาณประเทศ จากอิทธิพลของธุรกิจข้ามชาติด้านยา โดยการ
ส่งเสริมแผนไทย / พื้นบ้าน / ทางเลือก มากขึ้น

: บทความ : รศ.ดร.ภญ.พาณี ศิริสะอาด : ภาพ : สุภฏารัตน์ สุธีพร
วิจารณ์ : ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ฉบับวันพุธที่ .7 ธันวาคม 54
..คอลัมน์ภูมิปัญญาเพื่อสุขภาพ หน้า 5

Certificate of Medical Park

Partnerklinik der
CHARITÉ

MEDICAL PARK BERLIN - HUMBOLDTMÜHLE
An der Mühle 2-9 13507 Berlin

MEDICAL PARK BERLIN HUMBOLDTMÜHLE
An der Mühle 2-9
13507 Berlin

Prof. Dr. med. Stefan Hesse
Chefarzt Neurologie
Ärztlicher Direktor
Facharzt für Neurologie
Arzt für Physikalische Medizin
und Rehabilitation, Sozialmedizin

Telefon: 0049 (0) 30/300240-9312
Telefax: 0049 (0) 30/300240-9319
E-Mail: shesse@medicalpark.de

Berlin, 17.02.2015

Certificate

This is to certify that Dr. Suwan Tangchitcharoen has successfully completed his research internship in neurorehabilitation as well as his clinical instructorship in traditional thai medicine (acupressure) with excellent results at Medical Park, Berlin, Germany from 1st July 2014 to 30th September 2014, a total of 3 months.

Dr. Suwan was conducting a trial on acupressure as an adjunctive approach in neurorehabilitation. He investigated fifteen patients with CNS lesion who suffered either from spasticity or pain. The acupressure was applied daily over a period of ten treatments sessions according to the patients needs. The success of the treatment was evaluated with the help of the goal attainment scale. The Goal Attainment Scale (GAS) is a therapeutic method that refers to the development of a written follow-up guide between the patient and the health professional. Patient's concerns were specified, and a behavioral expectation that ranged from the worst to the best possible outcome was listed for each goal, i.e. -3 (worse than before treatment), -2 (status quo at onset or no change to onset), -1 (better than onset but not reached the expected goal), 0 (goal achieved), +1 (slightly better than expected), +2 (significantly better than expected). Five patients suffered from moderate to severe upper limb spasticity and ten patients complained about back pain (7 cases) and headache (3 cases). Medications and physiotherapy approaches alone did not help sufficiently. All patients rated the daily applied acupressure therapy as beneficial. Nine patients reached the expected goal (GAS = 0), four patient had slight better effect than expected (GAS = +1) and two patients felt a significant better effect than expected. The additionally applied acupressure seemed to be a useful approach in neurorehabilitation. The acupressure helped to correct the imbalanced Qi flow and thus re-balanced the inner power.

We thank Dr. Suwan Tangchitcharoen for having introduced the technique of acupressure in our rehabilitation unit. We will go on following his treatment protocol. We wish him all the best and good luck for his future projects.

Prof. Dr. med. Stefan Hesse
Medical Director Medical Park Berlin Humboldt-mühle
Dpt. Neurological Rehabilitation, Charité – University Medicine Berlin

MEDICAL PARK Berlin Humboldt-mühle GmbH & Co. KG • 13507 Berlin (Germany) • An der Mühle 2-9
Rechtsform: GmbH & Co. KG, Sitz Berlin • Registergericht Berlin • HRA 43577 B
Persönlich haftende Gesellschafterin: MEDICAL PARK Berlin Humboldt-mühle Verwaltungs GmbH
Geschäftsführer: Julia Schürmann • Sitz Berlin • Registergericht Berlin • HRB 124654 B
Commerzbank AG • BLZ 70080000 • Kto.-Nr. 308916200 • IBAN DE 7870080000308916200 • BIC DRESDE33HAN
Von: +49 (0) 30 / 30 02 40 -0 • Fax: +49 (0) 30 / 30 02 40 90 09 • E-Mail: humboldtmuehle@medicalpark.de • www.medicalpark.de

สถานการณ์ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในประเทศไทยและอาเซียนกับนโยบาย การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) และ ศูนย์กลางบริการ สุขภาพในอาเซียน (Medical Hub)

ประเทศไทยมีการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์อันเป็นที่นิยมของผู้ใช้บริการต่างชาติ เพราะระบบการรักษาพยาบาลมีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัยทัดเทียมประเทศแถบตะวันตกพร้อมทั้งมีการแพทย์ดั้งเดิมที่มีชื่อเสียงทั่วโลก เช่น การนวดสปา การอบ ประคบ แพทย์แผนไทย สมุนไพรไทย ฯลฯ ไม่ต้องรอคิวนาน

นอกจากนี้ หลายโรงพยาบาลได้การรับรองคุณภาพระดับโลก มีการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดีงาม ถึงพร้อมด้วยระบบบริการอย่างดี สามารถสื่อสารภาษาเดียวกับผู้ใช้บริการได้ การคมนาคมสะดวก มีการรักษาที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น ศัลยกรรมต่างๆ และยังสามารถครอบคลุมสวัสดิการการรักษาพยาบาลได้ จึงเป็นที่สนใจของบริษัทประกันชีวิตที่ต้องการมาตรฐานการรักษาสูงแต่ค่าใช้จ่ายต่ำ

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการในเข้าถึงการบริการต่างๆ นอกเหนือจากการรักษาความเจ็บป่วย (พญ. รัชฎวดี ศรีสุโข, 2555)

สถานการณ์ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในประเทศไทยและ อาเซียน

การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) หรือ เรียกเป็นภาษาอังกฤษ
อย่างอื่นได้ว่า, Health tourism Medical travel (Julie.W.Nunro, 2012) คือ
การเดินทางข้ามประเทศเพื่อเข้าถึง บริการทางการแพทย์ อาทิ เช่น บริการทัน
ตกรรม การตรวจคัดกรองโรค การตรวจวินิจฉัยโรค และ การรับการ
รักษาพยาบาล โดยมีการส่งเสริมการเข้ามาของผู้ป่วยเพื่อรับบริการ
รักษาพยาบาลยังประเทศปลายทางที่รองรับ ที่เรียกว่า ศูนย์กลางสุขภาพ
นานาชาติ หรือ เมดิคัลฮับ (Medical Hub) การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์
(Medical Tourism) สามารถเติบโตขึ้นได้เนื่องจากสอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้ใช้บริการชาวต่างชาติที่ต้องการมาตรฐานการรักษาที่มี
มาตรฐานสูงแต่ราคาถูกลงกว่า (มติชน, 2557)

การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism)

<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9540000100340>

สถานการณ์ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในประเทศไทยและ อาเซียน

Medical Tourism เติบโตที่อเมริกา โดยเริ่มที่เม็กซิโกแล้วขยายมาทางแคริบเบียน อเมริกาใต้ และต่อมาทางเอเชีย (มติชน, 2557) ปัจจุบันมีประเทศที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ทั้งในทวีปยุโรปตะวันออก เช่น สาธารณรัฐเชค ฮังการี โปแลนด์ ยูเครน ในทวีปอเมริกาเหนือ เช่น สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ในทวีปอเมริกาใต้ เช่น อาร์เจนตินา บราซิล เวเนซุเอลา ในแคริบเบียน เช่น บาร์บาโดส คิวบา สาธารณรัฐโดมินิกัน จาไมกา เปอโตริโก ในทวีปเอเชีย เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ไทย เกาหลีใต้ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (Michael D. Horowitz, Jeffrey A. Rosensweig, Christopher A. Jones, 2007)